

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2007:625

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Danderyds Montessoriskola
i Danderyd

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Danderyds Montessoriskola AB
Mörbyhöjden 24
182 32 Danderyd

2007-10-12
1 (3)
Dnr 54-2007:625

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Danderyds Montessoriskola i Danderyds kommun

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Danderyds Montessoriskola i Danderyds kommun. Besök gjordes i skolan den 24–25 april.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 14 januari 2008 skall Danderyds Montessoriskola AB redovisa till Skolverket, Utbildningsinspektionens Enhet i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Danderyds Montessoriskola är av god kvalitet. Eleverna trivs och upplever skolan som lugn och trygg.

Skolverket gör också bedömningen att skolans kunskapssyn motsvarar den som uttrycks i läroplanen och att arbetssätt och arbetsformer främjar utvecklingen av de kunskaper och färdigheter som uttrycks i denna. Skolverket bedömer också att styrning, ledning och kvalitetsarbete är av god kvalitet.

Följande områden inom skolans namn verksamhet visar sådana brister att de snart måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte i enlighet med författningarnas krav (1 a kap. 5 a § förordning om fristående skolor).

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör förbättra uppföljningen, utvärderingen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen.
- Skolan bör sammanföra sina dokument, motsvarande en likabehandlingsplan, till ett enda och benämna det likabehandlingsplan.
- Skolan bör se över sina lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna så att de överensstämmer med de nationella utbildningsmålen
- Utvecklingssamtalen bör tydligare utgå från de nationella utbildningsmålen.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den innehåller en redovisning och bedömning av måluppfyllelsen i samtliga kursplanämnen avseende årskurs 5.

Återkallande av godkännande och rätten till bidrag för utbildningen i årskurserna 7–9

Skolverket godkände Danderyds Montessoriskola i Danderyd som en fristående grundskola för årskurserna 7–9 genom beslut (dnr 44–2001:1456) den 6 mars 2002.

I samband med Skolverkets utbildningsinspektion i Danderyds Montessoriskola har framkommit att skolan ännu inte bedrivit någon verksamhet i årskurserna 7–9 och representant för huvudmannen uppgav att det inte finns någon avsikt att bedriva någon sådan.

Skolverket beslutar med stöd av 9 kap. 12 § skollagen att återkalla godkännandet för årskurserna 7–9 vid den fristående grundskolan Danderyds Montessoriskola i Danderyds kommun. Därmed återkallas också rätten till bidrag från elevernas hemkommuner för dessa årskurser samt rätten att anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever.

Detta beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (se bilaga).

Återkallandet gäller från den dag det vinner laga kraft.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Eva Hederström
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Christiane Chin- von Mátérn, Karin Nilsson och Claes-Göran Aggebo samt enhetschef Carl-Gustav Sidenqvist deltagit.

Bilaga

Rapport

Överklagandehänvisning

Kopia till

Danderyds kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Danderyds Montessoriskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Danderyds Montessoriskola den 24-25 april 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1994. Den senaste inspektionen av skolan gjordes 1996 (1996-05-30, dnr 95:1153). I Skolverkets beslut konstaterades att Danderyds Montessoriskola alltjämt uppfyllde kraven för godkännande.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte förskoleklassens verksamhet och lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Danderyds Montessoriskola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Danderyds kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Utbildnings- och kulturkontoret granskar kontinuerligt hur de som har ansvar för att bedriva förskola, skola och vuxenutbildning genomför sitt uppdrag. Danderyds Montessoriskola har valt att beakta kommunens ”Plan för inspektion, uppföljning och utvärdering”. Danderyds Montessoriskola redovisas därmed i kommunens Pedagogiska bokslut¹ för år 2006.

Beskrivning av skolan

Danderyds Montessoriskola	Antal barn/elever
Förskoleklass	15
Grundskola	61

Skolverket godkände Danderyds Montessoriskola i Danderyd som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut (dnr 1993:1418) den 24 januari 1994 samt för årskurserna 7–9 genom beslut (dnr 44–2001:1456) den 6 mars 2002. Enligt båda besluten har skolan rätt till bidrag och enligt det sist nämnda samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolan har med stöd av övergångsbestämmelser i 2 b kap. 6 § skollagen även fått Skolverkets godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan (dnr 1999:1756). Skolans inriktning är allmän.

I ansökan till Skolverket har skolan angett att den skall följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94).

Huvudman för skolan är Danderyds Montessoriskola AB med organisationsnummer 556482–5577.

Verksamheten vid Danderyds Montessoriskola startade läsåret 1994/95 och omfattar förskoleklass samt årskurserna 1–6. Skolan har ännu inte bedrivit någon verksamhet i årskurserna 7–9. I samband med inspektionsbesöket uppgav representant för huvudmannen att det inte finns någon avsikt att bedriva någon sådan.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 76 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Danderyds kommun, men skolan har även elever från Sollentuna, Solna, Sundbybergs samt Täby kommun.

Skolan är belägen i samma byggnad som en kommunal grundskola.

¹ Danderyds kommuns Pedagogiska bokslut är jämförbart med en kvalitetsredovisning.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Danderyds Montessoriskola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Danderyds Montessoriskola är av god kvalitet. Eleverna trivs och upplever skolan som lugn och trygg. Inspektörerna gör också bedömningen att skolans kunskapssyn motsvarar den som uttrycks i läroplanen och att arbetssätt och arbetsformer främjar utvecklingen av de kunskaper och färdigheter som uttrycks i denna. Inspektörerna bedömer också att styrning, ledning och kvalitetsarbete är av god kvalitet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte i enlighet med författningarnas krav (1 a kap. 5 a § förordning om fristående skolor).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra uppföljningen, utvärderingen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen.
- Skolan bör sammanföra sina dokument, motsvarande en likabehandlingsplan, till ett enda och benämna det likabehandlingsplan.
- Skolan bör se över sina lokala tolkningar av de nationella kursplanerna så att de överensstämmer med de nationella utbildningsmålen
- Utvecklingssamtalen bör tydligare utgå från de nationella utbildningsmålen.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den innehåller en redovisning och bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen avseende årskurs 5.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

Förskoleklassens verksamhet bedrivs integrerat med grundskolans årskurser 1-2. I samband med lektionsbesök samtalade inspektörerna med några av förskoleklassernas barn som kunde ge många exempel på vad de lär och skall lära sig. Inspektörerna tog del av ett urval av portfolios som klart visar att barnen i förskoleklassen är delaktiga i sitt arbete. I samtal med föräldrarepresentanter framgick att verksamheten givit en god grund för barnens fortsatta skolgång.

Föräldrarna betonade också betydelsen av att deras barn fått en god inskolning i Montessoripedagogiken. Läraren i förskoleklassen följer upp och utvärderar varje barns utveckling i förhållande till ”Danderyds Montessoriskolas kursplaner” (se avsnitt ”Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen”). Inspektörerna bedömer att förskoleklassens verksamhet ger förutsättningar till utveckling och lärande och en grund för fortsatt skolgång.

En fristående skola skall enligt skollagen ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. De nationella kursplanerna anger mål som eleverna minst skall ha uppnått i slutet av femte respektive nionde skolåret.

Våren 2006 genomfördes de nationella ämnesproven i årskurs 5 av samtliga elever i den aktuella årskursen. Skolans sammanställning av de prov som genomfördes 2006 visar att samtliga elever nådde de prövade målen i alla tre ämnena. Skolan har ett system för kunskapsuppföljning på individnivå och rektorn säger sig ha en samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen för årskurs 5. Någon dokumentation härav finns dock inte att tillgå. Enligt inspektörerna kan detta försvåra för skolan att bedöma och analysera skolans samlade resultat i samtliga ämnen för att därmed kunna ta ställning till vilka åtgärder som skall vidtas för att eleverna skall utvecklas i riktning mot nationella mål. Mot bakgrund av detta bedömer inspektörerna att skolan bör förbättra uppföljningen, utvärderingen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5.

I skolans verksamhetsplan för innevarande läsår anges:

”Hemkunskapen kommer inte att inköpas under läsåret då elevantalet är så lågt utan detta kommer att samordnas under kommande läsår.”

Skolans ledning bekräftade i samband med inspektionsbesöket att ingen undervisning bedrivits i ämnet i nuvarande årskurs 5 eller i föregående årskurser. Då skolans ledning, i samband med inspektionsbesöket, uppmärksammades på att detta innebär att eleverna i nuvarande årskurs 5 inte givits förutsättningar att uppnå de nationella utbildningsmålen i ämnet, uttrycktes en ambition att omedelbart ombesörja att eleverna i nuvarande årskurs 5 ges undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap. Huvudmannen har i samband med faktagranskningen uppgett att de tre eleverna i årskurs 5 har ”koncentrationsläst” ämnet och att alla elever därmed nått målen.

Inspektörerna vill likväl poängtera att de nationella kursplanerna fastställer mål för årskurserna 5 respektive 9, vilket i detta fall innebär att undervisning i årskurs 6 inte kan kompensera tidigare utebliven sådan. Inspektörerna vill också påpeka vikten av att skolan fortsatt planlägger ett ämne så att eleverna, oavsett antal i en årskurs, ges förutsättningar att utveckla de kunskaper och färdigheter som motsvarar de som skall ges i det offentliga skolväsendets årskurs 5. Inspektörerna vill också uppmärksamma skolan på att ämnet i den nationella kursplanen benämns hem- och konsumentkunskap.

Normer och värden

Läroplanen fastställer att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Skolan skall

enligt läroplanen sträva efter att varje elev utövar ett allt större inflytande över sin utbildning. Författningarna lyfter också fram att skolan skall sträva efter att eleverna har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Eleverna uppgav att de kan påverka den fysiska miljön genom bland annat klassråd och elevråd. De kunde också redogöra för de båda rådens funktion och för den egna rollen i en demokratisk process. Likaså beskrev eleverna hur deras inflytande och delaktighet vad gäller undervisningens utformning och innehåll kommer till uttryck, något som inspektörerna vid ett flertal tillfällen uppmärksammade i samband med inspektionsbesöket. Inspektörerna bedömer att eleverna har inflytande över såväl verksamheten i stort som sitt eget lärande.

Eleverna uppgav att de upplever miljön i Danderyds Montessoriskola som trygg. De vet att de vuxna uppmärksammar eventuell kränkande behandling och att åtgärder genast vidtas om sådan uppstår. Detta bekräftades av såväl föräldrar som lärare. Vid inspektionsbesöket uppfattade inspektörerna skolan som mycket lugn och såg varken skadegörelse eller klotter. Inspektörerna bedömer att skolan erbjuder sina elever en trygg miljö.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Skolan bör dock förbättra uppföljningen, utvärderingen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen.

Inspektörerna bedömer att skolan svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola

och förskola. Likabehandlingsplanen skall ses över varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Danderyds Montessoriskola har upprättat en likabehandlingsplan. Likabehandlingsplanen redogör för aktuell lagstiftning och skolans mål. Den beskriver också allmänt hur skolan skall arbeta och vilka åtgärder som skall vidtagas i händelse av kränkande särbehandling. Det framgår också hur uppföljning av dessa åtgärder skall ske och vem som skall ansvara för detta.

Sedan tidigare har skolan dessutom en "Trygghetsplan", en plan "mot mobbing", arbetsbeskrivning för skolans kamratstödjare, jämställdhetsplan för såväl elever som vuxna samt plan mot "Sexuella trakasserier". I dessa planer beskrivs mer ingående hur arbetet skall bedrivas för att förebygga och förhindra diskriminering och annan kränkande behandling.

Vid intervjuer med föräldrarepresentanter framgick att likbehandlingsplanen inte är känd bland samtliga föräldrar, som dock poängterade att de har fullt förtroende för skolans förmåga att förebygga och förhindra kränkande särbehandling. Inte heller eleverna var säkra på om de tagit del av likabehandlingsplanen eller om en sådan finns tillgänglig på skolan. Däremot kände de till övriga planer som beskrivs ovan.

I samband med faktagranskningen har huvudmannen uppgivit att likabehandlingsplanens syfte och innehåll har bearbetats tillsammans med alla elever under läsåret 2006/07. För att ytterligare tydliggöra den har skolan under läsåret haft en stor plansch vid entrén där hela likabehandlingsplanen är upptryckt. Denna plansch noterades av inspektörerna i samband med inspektionsbesöket.

Skolan har överlag ett omfattande värdegrundsarbete som för eleverna bland annat förtydligas i ett antal s.k. "trivselregler". Dessutom får eleverna ta del av ett dokument rubricerat "Vi förväntar oss av Dig som elev att:", som innehåller ytterligare ett antal förhållningsregler. Eleverna uppgav vid inspektionsbesöket att de både uppskattade och förstod vikten av samtliga dessa regler och att de är delaktiga i uppföljning och revidering av dem.

Inspektörerna bedömer att skolans förebyggande arbete samt ovan nämnda planer sammantaget motsvarar den nya lagens krav. För att öka tillgängligheten bör skolan dock sammanföra samtliga dokument till ett enda och benämna det likabehandlingsplan.

Både lärare och föräldrar gav uttryck för att samverkan mellan hem och skola fungerar bra och att föräldrarna ges förutsättningar att vara delaktiga i sina barns skolgång. Inspektörerna bedömer att skolans samverkansformer med elevernas vårdnadshavare är av god kvalitet.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

De måldokument som ligger till grund för undervisningens innehåll och utformning utgörs enligt skolan av Lpo 94, Danderyds kommuns utbildningsplan, Danderyds Montessoriskolas kursplaner och Danderyds Montessoriskolas arbetsplaner.

”Danderyds Montessoriskolas kursplaner” är tolkningar av de nationella kursplanerna. Ämnena teknik, fysik och kemi är samlade i en ”kursplan” för årskurserna 5–6 och inspektörerna kan konstatera att målen för dessa ämnen är lägre ställda än de nationella utbildningsmålen för motsvarande ämnen. Ämnet biologi är uppdelat i två ”kursplaner”: zoologi respektive botanik. Kraven i dessa överensstämmer inte heller helt och fullt med dem som fastställs i de nationella utbildningsmålen i biologi för årskurs 5. De nationella målen för årskurs 9 har endast i ett fåtal ämnen varit vägledande för de lokala tolkningarna för årskurs 6.

Enligt rektorn och lärarna används ”kursplanerna” främst för att förtydliga målen för eleverna, medan de nationella kursplanerna används av lärarna vid uppföljning av den enskilde elevens utveckling. Inspektörerna kan dock konstatera att skolan i sina dokument anger att ”Danderyds Montessoriskolas kursplaner” fungerar som styrdokument och inspektionen har visat att de har en central roll i skolans arbete och inte minst för eleverna i deras planering och utvärdering.

För att säkerställa att eleverna når kunskaper och färdigheter som motsvarar vad som kan förväntas av elever i grundskolan bedömer inspektörerna att skolan bör se över sina tolkningar av de nationella kursplanerna så de överensstämmer med de nationella utbildningsmålen.

Skolans elever är indelade i årskursövergripande grupper: förskoleklassen–årskurs 2, årskurserna 3–4 samt årskurserna 5–6. Förskoleklassen är integrerad i grundskolans verksamhet och bedrivs i anslutning till årskurserna 1 och 2. Undervisningen utgår enligt lärarna från aktuell läroplan samt skolans ”kursplaner”. Som framgår i avsnitt ”Kunskaper” bedömer inspektörerna att förskoleklassens verksamhet ger förutsättningar till utveckling och lärande och en grund för fortsatt skolgång. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att förskoleklassen är en del av skolväsendet och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Varken läroplanens mål att uppnå eller kursplanerna för grundskolans ämnen gäller emellertid för förskoleklassen. Detta betyder dock inte att skolorna är förhindrade att själva formulera vilka mål eleverna i förskoleklassen ska nå. Förskoleklassen har en speciell ställning mellan förskolan och åren i grundskolan och ska vara en integrering av de olika kulturerna. Det är viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barnets eget utforskande får genomslag i verksamheten och att året i förskoleklassen skiljer sig från åren i grundskolan.

Av schemat framgår att eleverna ges möjlighet att arbeta i långa arbetspass och detta bekräftades av både elever och lärare. Undervisningen bedrivs omväxlande ämnesvis och i ämnesövergripande teman. Läraren ansvarar för att eleverna veckovis formulerar mål, planerar och utvärderar sitt lärande i ett planeringsunderlag som ingår i en s.k. portfolio. Den veckovisa planeringen består dels av för samtliga elever gemensamma mål och moment dels av individanpassade sådana. Eleverna får lärarens stöd att formulera vad de behöver lära sig och vad de behöver fördjupa inom olika ämnen. Eleverna deltar, enligt dem själva och lärarna, i fortlöpande utvärderingar där de värderar sitt lärande i relation till ”Danderyds Montessoriskolas kursplaner”. Inspektörerna konstaterade i samband med intervjun med eleverna att ”kursplanerna” är väl kända av eleverna i alla årskurser och att de har förståelse för vad dessa har för betydelse för det egna lärandet. Vid inspektionsbesöket tog inspektörerna också del av hur ele-

verna under pågående tema beskrev sin utveckling av olika kunskapskvaliteter och utvärderade sitt sätt att lära. Utvärderingar av olika slag finns dokumenterade i varje elevs portfolio. Lärarna verkar för att på olika sätt ge eleverna stöd under hela temaarbetet och de intervjuade eleverna var väl förtrodda med arbetsprocessen.

Samtliga intervjuade föräldrar uttryckte uppskattning beträffande skolans arbetssätt. Portfolion bidrar till att de kan följa sitt barns utveckling i skolarbetet.

Inspektörerna bedömer att arbetssätt och arbetsformer främjar utvecklingen av de kunskaper som uttrycks i läroplanen och nationella kursplaner.

Individanpassning och stöd

Enligt läroplanen innebär en likvärdig utbildning bland annat att undervisningen inte kan utformas lika för alla och att det finns flera vägar till målen beroende på elevernas olika behov och förutsättningar. Enligt samtliga intervjuade ges eleverna en sådan individuell utformning med stöd av det individanpassade arbetssätt som omnämns i avsnitt "Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen". I samband med inspektionsbesöket gavs exempel på såväl individuellt arbete som arbete i mindre och större grupper och den individanpassade undervisningen var märkbar. Eleverna gav också exempel på hur arbetsformerna kan variera och anpassas till elevers behov och olika sätt att lära. I den händelse man i något ämne har svårt att uppnå mål får man enligt eleverna stöd.

Från och med den 1 juli 2006 har förändringar i förordningen om fristående skolor införts avseende åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn skall se till att behoven utreds om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas.

De senast upprättade åtgärdsprogrammen som inspektörerna tagit del av rubriceras "Förmågor att utveckla". Åtgärdsprogrammen inleds med att "Elevens starka sidor" beskrivs och därefter "Förmågor att utveckla" samt långsiktiga respektive kortsiktiga mål. Åtgärdsprogrammen avslutas med "Vi ses igen den" samt aktuellt datum. Enligt rektorn har det varit ett medvetet val att inte använda begreppet "Åtgärdsprogram". Det har också varit ett medvetet val att beskriva elevens starka sidor och de förmågor som behöver utvecklas.

I de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av beskrivs elevens förmåga, men det framgår inte tydligt vilka elevens behov är eller om åtgärdsprogrammet upprättats för att skolan befarar att eleven inte kommer att uppnå nationella utbildningsmål för årskurs 5. I de granskade åtgärdsprogrammen följs de kortsiktiga målen av en anvisning om hur målen skall uppnås. I de flesta fall är det eleven som skall "träna" eller ha läxa, vilket innebär att skolans ansvar inte tydliggörs mer än att det framgår vilken lärare som eleven skall redovisa sina insatser för. Det framgår heller inte hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Det urval av åtgärdsprogram som granskats är enligt inspektörerna av den karaktären att de mycket väl kan ersättas av de individuella utvecklingsplaner som skolan använder sig av.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att skolans åtgärdsprogram måste utvecklas så att det framgår vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur och när åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Begreppet åtgärdsprogram skall också användas i de fall det framkommit att en elev behöver särskilda stödåtgärder.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Enligt lärarna och rektorn följer skolan upp varje elevs utveckling i förhållande till de nationella kursplanerna. Bland annat används läsutvecklingschema (LUS) och som beskrivs i avsnitt ”Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen” används portfoliomethoden för att dokumentera elevernas utveckling och för att göra dem delaktiga i sitt eget lärande och sitt arbete i skolan.

Elever och föräldrar uppgav i samband med intervjuer att de är nöjda med utvecklingssamtalet och uppgav att dessa ger en god bild av elevens utveckling. Det stod dock klart att det är de lokala tolkningarna av de nationella utbildningsmålen som är utgångspunkt för samtalet och beskrivningen av den enskilda elevens utveckling.

Sammantaget bedömer inspektörerna att skolan har rutiner för regelbundna och kontinuerliga uppföljningar och bedömningar av enskilda elevers kunskapsutveckling. Inspektörerna kan också konstatera att eleverna görs delaktiga i sin egen utveckling och att föräldrarna i samband med utvecklingssamtalen får information om sitt barns utveckling, i båda fallen i förhållande till skolans ”kursplaner”. Eftersom dessa inte helt och fullt motsvarar de krav som fastställs i de nationella kursplanerna (se avsnitt ”Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen”) bedömer inspektörerna att utvecklingssamtalen tydligare bör utgå från de nationella utbildningsmålen.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning skall varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisningen skall främja kvalitetsarbetet och därmed bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Enligt förordningen skall en skolas kvalitetsredovisning innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder som skall vidtas för ökad måluppfyllelse. Dessa bestämmelser gäller också för en fristående skola.

Skolan har inför inspektionsbesöket delgett inspektörerna en kvalitetsredovisning för år 2006. Redovisningen är upprättad i enlighet med den modell som används av kommunens skolor och vars redovisningsområden har anknytning till kommunens ”Utbildningsplan för barnomsorg och skola 2003–2006”, som skolan har valt att följa. För varje redovisningsområde anvisas vad som skall redovisas vad gäller måluppfyllelse samt åtgärder/förbättringsområden.

Under rubriken ”Utveckling och lärande/Kunskaper” redovisas således skolans måluppfyllelse av ett antal kommungemensamma mål samt resultatet av nationella provet, vilket efterfrågas i den kommungemensamma modellen. I modellen efterfrågas inte övriga ämnen och måluppfyllelsen av dessa finns till följd därav inte redovisat. Det skolspecifika kvalitetsarbete som skolan bedrivit inom ramen för Växtkraft Mål 3 redovisas emellertid.

Rektorn uppgav att den kommungemensamma modellen för kvalitetsredovisning är tillämpbar för skolan och att den bidrar till skolans kvalitetsarbete och därmed till att förverkliga de nationella målen för utbildningen. Inspektörerna bedömer likväl att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den innehåller en redovisning och bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen avseende årskurs 5.

Ledning och intern kommunikation

Huvudman för skolan är Danderyds Montessoriskola AB vars styrelse består av föräldrar. I intervjuer med rektorn och representant för skolans styrelse framgick att det finns tydliga ansvarsområden och mandat för rektor respektive styrelsen för skolan.

Rektorn har lärarutbildning och lång pedagogisk erfarenhet av såväl undervisning som pedagogisk ledning. Rektorn erhåller kompetensutveckling genom huvudmannens försorg.

De lärare och föräldrar som inspektörerna samtalande med vid inspektionsbesöket uttryckte stort förtroende för rektorns pedagogiska ledarskap. Inspektörerna konstaterade vid besöket att rektorn är väl känd bland elever och föräldrar.

Inspektörerna bedömer att ledningsorganisationen i Danderyds Montessoriskola fungerar väl.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Danderyds Montessoriskolas verksamhet är av god kvalitet och ger eleverna förutsättningar att utvecklas i enlighet med den värdegrund som gäller för utbildningen inom det offentliga skolväsendet. Skolan bör dock sammanföra sina dokument, motsvarande en likabehandlingsplan, till ett enda och benämna det likabehandlingsplan.

Inspektörerna bedömer att verksamheten ger eleverna förutsättningar att nå kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall ge. Skolans åtgärdsprogram måste dock förbättras så att det framgår vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur och när åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Begreppet åtgärdsprogram skall också användas av skolan i de fall det framkommit att en elev behöver särskilda stödåtgärder.

Skolan bör också se över de lokala tolkningarna av de nationella kursplanerna så att det entydigt framgår vad eleverna minst skall uppnå i årskurs 5. Likaså bör utvecklingssamtalen tydligare utgå från de nationella utbildningsmålen.

Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den innehåller en redovisning och bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen avseende årskurs 5.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Nedan följer en beskrivning av några utvalda områden av särskilt intresse för skolans förutsättningar att tillhandahålla en utbildning av god kvalitet.

Resultaträkningen i bolagets årsredovisning för räkenskapsåret 2005/2006 visar ett överskott omfattande 124 506. Balansräkningen visar att skolans redovisade tillgångar vid halvårsskiftet 2006 uppgår till 1 858 601 kronor. Årsredovisningen har granskats av en auktoriserad revisor. Skolan har upprättat en budget 2006/2007 som dock visar ett förväntat negativt resultat omfattande 174 000 kronor. I samband med faktagranskningen har huvudmannen uppgivit bokslutet per den 30 juni 2006 visade ett fritt eget kapital på 492 412 och obeskattade reserver på 225 295 och att bolagets stabila ekonomi uppväger ett år med negativt resultat.

Skolan har redovisat en elevprognos, som visar att antalet elever i grundskolan kan förväntas öka jämfört med nuvarande.

Inspektörerna bedömer att såväl elevunderlag som huvudmannens ekonomiska situation uppfyller de krav på stabilitet som ställs på en fristående skola.

Skolans samtliga nio lärare har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Sex av dessa lärare har dessutom Montessoripedagogisk utbildning och ytterligare en lärare bedriver under innevarande läsår sådana studier. Även specialpedagogisk kompetens finns. Ämnena moderna språk, slöjd samt hem- och konsumentkunskap bedrivs, i enlighet med avtal med kommunen, av lärare som har sin huvudsakliga anställning vid en kommunal skola. Danderyds Montessoriskola och aktuell lärare har regelbundna samtal om såväl undervisningens utformning som enskilda elevers utveckling.

Undervisning i idrott och hälsa samt slöjd bedrivs i en närliggande skola. I skolans egna lokaler finns rum för olika gruppkonstellationer och eleverna har god tillgång till läromedel inklusive datorer.

Inspektörerna bedömer att de materiella och personella resurserna ger förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan i alla avseenden har de ovan bedömda förutsättningar som krävs för att bedriva en verksamhet i enlighet med de villkor som föreskrivs i skollagen.

Datum	Ort
2007-10-12	Stockholm

Eva Hederström
Christiane Chin-von Mátérn

Överklagandehänvisning

Detta beslut kan överklagas till Länsrätten i Stockholm av den som beslutet angår, om beslutet går denne emot.

Överklagandet skall vara skriftligt och skickas in till Skolverket, 106 20 Stockholm. Skrivelsen skall ha kommit in till Skolverket inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av det aktuella beslutet.

Skrivelsen skall innehålla uppgift om vilket beslut som överklagas, vilken ändring som klaganden önskar samt vilka skäl som klaganden önskar åberopa för att beslutet skall ändras.